

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 41971-11-23 מדינת ישראל נ' שמואלביץ'

בפני כבוד השופטת גילת שלו – אב"ד
כבוד השופט איתי ברסלר-גונן
כבוד השופטת פאני גילת כהן

המאשימה מדינת ישראל – ע"י פרקליטות מחוז דרום (פלילי)

נגד

הנאשם אסף שמואלביץ' – ע"י ב"כ עו"ד עדי ריטיגשטיין אייזנר

הכרעת דין

(מותרת בפרסום)

בפתח הדברים, אנו מודיעים על זיכוי הנאשם מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, לאחר שנמצא כי הוא לא היה אחראי למעשיו מחמת אי שפיות הדעת, לפי סעיף 34 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן – החוק).

בשל העניין הציבורי שעורר תיק זה, והפרסומים הרבים, שחלקם לא היו נכונים, מצאנו מקום לפרט מעט את הנסיבות.

ביום 20.11.23 הוגש נגד הנאשם כתב אישום בו יוחסו לו עבירות של ריגול חמור לפי סעיף 113(ג) רישא לחוק, מסירת ידיעה סודית לפי סעיף 113א לחוק, כניסה למקום צבאי לפי סעיף 115(א) רישא לחוק, וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק.

מחשש לפגיעה בבטחון המדינה הוטל צו איסור פרסום גורף על פרטי הפרשה ועל שמו של הנאשם, אשר הוקל מפעם לפעם; עד להחלטה האחרונה שניתנה ע"י כב' השופטת רחל תורן ביום 22.1.26, שהתירה פרסום מרבית הפרטים, למעט שמותיהם של עדי התביעה, יחידות ובסיסים צבאיים.

בחלק הכללי לכתב האישום המותר לפרסום צוין, כי הנאשם שירת בצה"ל במשך 6 שנים והשתחרר לאחר שירות קבע בדרגת סגן, ולאחר מכן נמנה עם מאגר הקצינים במילואים אך לא השתייך ליחידה ספציפית. עוד תוארו אירועי ה-7.10.23 והמלחמה שפרצה בעקבותיהם, תוך גיוס כוחות מילואים רבים והערכות צה"ל למתקפה קרקעית ברצועת עזה; כאשר המדינה נתונה במצב חירום בטחוני וקיים חשש להסלמה נוספת בצפון ובגזרות נוספות.

מכתב האישום עולה, כי הנאשם החליט בבוקר ה-7.10.23 להתגייס למילואים, למרות שלא קיבל צו מילואים, הגיע ביומיו הראשונים למפקדת אוגדה, הציג עצמו כאיש מודיעין וכחייל ביחידה מיוחדת, ולמרות שנאמר לו שלא מכירים אותו ולא נזקקים לו, בנסיבות שאינן ידועות, נכח בהערכות מצב, במרכז השליטה, נפגש עם קציני מטה ואף צילם חיילים ומסכי מחשב.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 41971-11-23 מדינת ישראל נ' שמואלביץ'

בצהרי יום 8.10.23, הגיע הנאשם על דעת עצמו לפיקוד דרום ונכנס למקום, כשהוא עונד דרגות סרן ושם במשך כשבוע, הנאשם הציג עצמו בכזב כקצין בדרגת סרן, המשתייך ליחידה מיוחדת בצה"ל, ותוך שימוש במצגי מרמה שונים, כשהוא מנצל את המצב העמוס, המורכב והאינטנסיבי בו התנהלה מפקדת פיקוד הדרום בימי המלחמה הראשונים, השיג גישה למידע סודי ברמת סיווג גבוהה ביותר, תיעד מידע מסווג בדרכים שונות, ובמספר הזדמנויות אף חלק מידע סודי עם גורמים אזרחיים וצבאיים שאינם מוסמכים לכך.

כך, תוך שימוש בדרכי מרמה ובהצגת מצגי שווא, הצליח הנאשם לקבל אישור לכניסה ופעולה בחמ"ל הפיקוד, קיבל כתב מינוי כקמב"ץ משימות ומבצעים מיוחדים בחמ"ל, ושוחח עם חיילים על חומרים המסווגים כסודי וכסודי ביותר, כשהוא מקליט את השיחות ושומר אותן אצלו. בהמשך, תוך ניצול מצב הדחק, הלחץ והעבודה האינטנסיבית ששרר אותה עת עקב מצב הלחימה, ובהסתמך על מצגי השווא הקודמים, קיבל הנאשם כתב מינוי נוסף, המאפשר לו לכאורה להקים ולפקד על תא מיוחדים בחמ"ל, ליזום משימות מיוחדות ולגייס חיילים וקצינים מכל יחידה לשם כך.

בעקבות האמור, הנאשם שוחח עם אזרחים, ובמהלך השיחה נחשף למידע מסווג כסודי וסודי ביותר לשומר סוד, הקליט את השיחה ושומר אותה אצלו; יצר קשר עם אדם ששירת בעברו ביחידה מסווגת בצה"ל ואדם נוסף שהיה טייס בעברו, הציג עצמו בפניהם בכזב כקמב"ץ המקים יחידה כאמור, גרם להם להגיע לפיקוד ולהכנס אליו מבלי שחילו, ובהמשך יזם עמם שיחות על מידע סודי וסודי ביותר, למרות שהם אינם מוסמכים לכך, כשהוא מקליט את השיחות ושומר את המידע ברשותו; ונחשף לידיעות סודיות שלא היה מורשה להחשף אליהן, אותן תיעד במחברת. בנוסף, הנאשם התכתב בווטסאפ עם אדם נוסף ששירת בעברו ביחידה מסווגת, וכן עם מי שהיתה בעברה קצינה ביחידה מסווגת והעביר לכל אחד מהם ידיעה סודית שהם לא היו מוסמכים לקבל.

במספר הזדמנויות שונות, במהלך כשבוע מתחילת המלחמה ועד שנעצר, תוך שימוש במצגי שווא שונים, נכח הנאשם במקומות רגישים הכוללים מפקדות, חדרי מבצעים ומלחמה ובדיונים שלא היה מוסמך להשתתף בהם, במהלכם השיג, אסף ורשם במחברתו ידיעות סודיות ותיעד בצילומים בטלפון הסלולרי שלו ידיעות סודיות אודות סד"כ כוחות הבטחון, אמצעים הקיימים בצה"ל וחסרים בו, הסברים על יכולות מסווגות ומידעים מודיעיניים עד דרגת סודי ביותר ושומר סוד, כשהוא אינו מוסמך לכך.

יודגש, כי הנאשם הואשם בחלופה המקלה ביותר של העבירה של ריגול חמור, בגין כך שהשיג, אסף, הכין, רשם או החזיק ידיעה סודית כשאינו מוסמך לכך, אך מבלי שהיתה לו כוונה לפגוע בבטחון המדינה. לגבי העבירה של מסירת ידיעה סודית כשאינו מוסמך לכך, אין חולק כי הנאשם לא העביר מידע לגורמים עוינים או זרים, אלא לגורמים בלתי מורשים, אזרחים ששלושה מהם שירתו בעבר ביחידות מסווגות, והרביעי טייס בעברו, כאשר אחד מהם הוא אף מי שדיווח על הנאשם לאחר שעורר את חשדו, ובעקבות דיווחו הנאשם נעצר.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 41971-11-23 מדינת ישראל נ' שמואלביץ'

עוד בשלבים הראשונים של ניהול ההליך, נשלח הנאשם לבדיקה פסיכיאטרית ע"י הפסיכיאטר המחוזי, וכבר בשתי חוות הדעת הראשונות מיום 5.12.23 ומיום 25.2.24 נמצא הנאשם כמי שלא היה אחראי למעשיו בעת ביצוע העבירות, אך כשיר לעמוד לדין.

לאור בקשת המאשימה כי ייערך לנאשם בירור מקיף יותר, בתנאי אשפוז, ותנתן חוות דעת נוספת ע"י פסיכיאטר מומחה נוסף, הוגשה ביום 11.11.24 חוות דעת מקיפה אשר נערכה ע"י פאנל מומחים, שהורכב משני פסיכיאטרים מומחים, פסיכולוג קליני וקרימינולוגית קלינית. גם בחוות דעת זו היו הממצאים דומים, ונקבע כי הנאשם לא היה אחראי למעשיו בעת ביצוע העבירות.

לאחר שהמאשימה העבירה שאלות הבהרה לפאנל המומחים, והוגשו ביום 8.12.24 הבהרות לחוות הדעת, הודיעה המאשימה ביום 7.1.25 כי לאחר שבחנה את כלל החומר הרפואי ומכלול חוות הדעת ובפרט חוות הדעת שנערכה ע"י הפאנל, עמדתה היא כי יש לאמץ את מסקנות חוות הדעת מטעם הפסיכיאטר המחוזי, אשר קבעה כי הנאשם לא היה אחראי למעשיו בזמן ביצוע העבירות, ולכן עומדת לו הגנת אי השפיות מכוח סעיף 34 לחוק העונשין, שתביא בסופו של ההליך לזיכויו.

בתמצית יצוין, כי בחוות הדעת נסקרו בדיקות רבות שנערכו לנאשם החל בחודש נובמבר 2023, סמוך לאחר מעצרו, ע"י רופאים שונים, ובכולן נמצא כי הוא מצוי במצב פסיכוטי, עם מחשבות שווא רבות של גדלות, ותתכן אף הפרעה דלוזיונלית, כאשר בין היתר הנאשם סבר כי הוא יכול להקים מערך צבאי מקביל שיסייע לצה"ל בניהול המלחמה, כי יכול היה לנצח את החמאס ולהציל את החטופים ואת מדינת ישראל; וכן נמצא כי בוחן המציאות שלו לקוי בנוגע למערכת מחשבות הגדלות, שיפוטו פגום, והוא נעדר כל תובנה למצבו. עוד עלה מהבדיקות השונות, כי עוד בשנתיים שלפני מעצרו עלו אצל הנאשם מצבים פסיכוטיים עם מחשבות שווא של יחס וגדלות, בהם הנאשם נטל על עצמו "משימות חיים" בקנה מידה עולמי, בנוגע למלחמה באוקראינה ולרעידת אדמה בטורקיה.

למרות האמור, מאחר שהנאשם כפר במיוחס לו בכתב האישום, החלו ביום 8.1.25 להשמע הראיות, וביום 27.1.26 הסתיימה פרשת התביעה.

ביום 17.2.26, לאחר שהוחלף ייצוגו של הנאשם, הודיעה באת כוחו כי הוא מבקש לשנות את המענה שלו לכתב האישום, ומקבל אחריות למיוחס לו בכתב האישום. הנאשם עצמו השיב לשאלת בית המשפט כי הוא מאשר את האמור בכתב האישום, וכי כיום הוא מבין מה עשה למרות ש"באותו זמן זה הרגיש אחרת".

לאחר הדיון ביקשה המאשימה כי הנאשם יבהיר האם הוא מודה בעובדות שיוחסו לו בכתב האישום ללא כל הסתייגויות. בדיון שהתקיים לפנינו היום, הבהיר הנאשם כי הוא מאשר שביצע את המעשים המפורטים בכתב האישום. לאחר ששמענו את הנאשם הן בדיון הקודם והן היום, אנו קובעים כי הנאשם ביצע את המעשים שבגינם הואשם, כנדרש בסעיף 15(ב) לחוק טיפול בחולי נפש, תשנ"א-1991.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 41971-11-23 מדינת ישראל נ' שמואלביץ'

לאור האמור בחוות הדעת הפסיכיאטריות, המוסכם גם על הצדדים, כי הנאשם היה חולה בנפשו ושרוי במצב פסיכוטי בעת המעשים, באופן ששלל את יכולתו להבין את אשר הוא עושה או את הפסול שבמעשיו ולכן הוא אינו בר עונשין, ובהתאם להוראות סעיף 34 לחוק העונשין, אנו קובעים כי הנאשם אינו בר עונשין מחמת סייג לאחריות פלילית של אי שפיות הדעת, ומורים כאמור על זיכוי מהעבירות שיוחסו לו.

ניתנה היום, כ"ב אדר תשפ"ו, 11 מרץ 2026, במעמד הצדדים.

פאני גילת כהן, שופטת

איתי ברסלר-גונן, שופט

גילת שלו, שופטת אב"ד

החלטה

לאור ההמלצה בחוות הדעת הפסיכיאטרית, כי הנאשם יישלח תחילה לאשפוז ורק לאחר שתחול הטבה במצבו יעבור לקבלת טיפול מרפאתי כפוי, ולאור עתירת ההגנה לטעון במועד מאוחר יותר לגבי הוראות צו האשפוז, אנו מורים כי בשלב זה, ועד למתן החלטה אחרת, הנאשם יאושפז בבית חולים פסיכיאטרי על פי החלטת הפסיכיאטר המחוזי.

נקבע לדיון משלים בנושא צו האשפוז ליום 29/3/26 בשעה 13:30.

הנאשם יובא לדיון ע"י מקום האשפוז.

המזכירות תעביר בדחיפות את הפרוטוקול ללשכת הפסיכיאטר המחוזי.

ניתנה והודעה היום כ"ב אדר תשפ"ו, 11/03/2026 במעמד הנוכחים.

פאני גילת כהן, שופטת

איתי ברסלר-גונן, שופט

גילת שלו, שופטת אב"ד